

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТЕЛӘЧЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ШӘТКЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ
(IV чакырылыш)
КАРАР
утыз өченче утырыш

18 август 2023ел

№ 128

Шәтке авылы

Теләче муниципаль районны Шәтке авыл жирлеге Советының 2021 елның 11 нче мае № 39 нчы номерлы «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районны Шәтке авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында нигезләмәне раслау хакында» карарына үзгәрешләр кертү турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районны Шәтке авыл жирлеге Советы **карап итте:**

1. Теләче муниципаль районны Шәтке авыл жирлеге Советының 2021 елның 11нче мае № 39 нчы номерлы «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районны Шәтке авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында нигезләмәне раслау хакында» карарына түбәндәгә үзгәрешләрне кертергә:

- курсателгән карар белән расланган «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районны Шәтке авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында нигезләмәгә
- 6 статьяны түбәндәгә эчтәлекле абзац белән тулыландырырга:
«- гражданнарың бюджет процессында катнашуы;»;
- 9 статьяны түбәндәгә эчтәлекле 7 өлеш белән тулыландырырга:

«7. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторының (администраторының) бюджет вәкаләтләре

1) бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторы түбәндәгә бюджет вәкаләтләренә ия:

үзенә буйсынган администраторлар исемлеген бюджет дефицитын финанслау чыганакларын төзи;

бюджет дефицитын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра, (бюджетның бердәм счетынданың акча калдыкларын идарә итү операцияләрен, бердәм салым түләүгә бәйле операцияләрне, мәжбүри түләүләргә карата Евразия икътисадый берлеге хокуки һәм Россия Федерациясе законнары белән каралган аванс түләүгә бәйле операцияләрне, Евразия икътисадый берлеге хокуки һәм Россия Федерациясенең таможня жайга салу турынданың законнары белән каралган акчалата залогка бәйле операцияләрне исәпкә алмаганда);

бюджет дефицитын финанслау чыганакларын каплау өчен билгеләнгән ассигнованиеләрдән файдалануның адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;

бюджет ассигнованиеләрен бюджет дефицитын финанслау чыганакларының ведомство администраторлары буенча бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;

бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторының бюджет хисабын төзи;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага гомуми таләпләр нигезендә бюджет дефицитын финанслау чыганаклары буенча кертемнәрне фаразлау методикасын раслый;

бюджет ассигнованиеләренең нигезләмәләрен тәшкил итә.

2) бюджет дефицитын финанслау чыганаклары администраторы түбәндәгे бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет дефицитын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра, (бюджетның бердәм счетындағы акча калдыкларын идарә итү операцияләрен, бердәм салым түләүгә бәйле операцияләрне, мәжбүри түләүләргә карата Евразия икътисадый берлеге хокукуы һәм Россия Федерациясе законнары белән каралган аванс түләүгә бәйле операцияләрне, Евразия икътисадый берлеге хокукуы һәм Россия Федерациясенең таможня жайга салу турындағы законнары белән каралган акчалата залогка бәйле операцияләрне исәпкә алмаганда);

бюджет дефициты финанслау чыганаклары бюджетка керүнең тулылыгын һәм үз вакытында башкарылуын тикшереп тора;

бюджет дефицитын финанслау чыганаклары буенча бюджеттан керемнәр һәм түләүләр тәэмин итә;

бюджет хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

бюджет дефицитын финанслау чыганакларының тиешле баш администраторы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторының үз карамагында булган аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

әлеге Кодекста һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3) Жирле үзидарә органнарына, жирле администрация органнарына, бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторының бюджет вәкаләтләрен башка оешмаларга беркетү, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләр нигезендә бюджет дефицитын финанслау чыганаклары белән операцияләрне гамәлгә ашыру буенча алар башкарган вәкаләтләрне исәпкә алып башкарыла.

4) Жирле бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләр нигезендә жирле администрация тарафыннан раслана.

Бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлегендә бюджет дефицитын финанслау чыганакларының төп администраторларының бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручи органнар (оешмалар) исемнәре һәм аларга беркетелә торган бюджет дефицитын финанслау чыганаклары булырга тиеш.»;

- 16 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«16 Статья Жирлекнең муниципаль бурычы структурасы

Жирлекнең бурыч йөкләмәләре түбәндәге йөкләмәләр рәвешендә яшәргә мөмкин:

- 1) Жирлек халкының кыйммәтле кәгазыләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазыләргә);
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитларына;
- 3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитларына;
- 4) Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитларга;
- 5) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән Жирлек гарантияләренә (муниципаль гарантияләргә);
- 6) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясе чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргә;
- 7) Россия Федерациясе Бюджет кодексын гамәлгә керткәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләренә.

Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

- 1) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- 3) кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) муниципаль гарантияләргә бәйле йөкләмәләр күләме;
- 5) Жирлекнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль эчке бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

- 1) Россия Федерациясе валютасында йөкләмәләре күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме, алар буенча йөкләмәләр Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән;
- 3) Россия Федерациясе валютасында йөкләмәләре күрсәтелгән кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль гарантияләрдән килеп чыга торган ачык йөкләмәләр күләме;
- 5) Россия Федерациясе валютасында күчеп килүнен юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль тышкы бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) Россия Федерациясеннән максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жәлеп ителгән чит ил валютасындағы Жирлек бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

2) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Жирлек тарафыннан бирелгән чит ил валютасында муниципаль гарантияләргә бәйле йөкләмәләр күләме.

Жирлекнең озак сроклы йөкләмәләре кыска сроклы (кимендә бер ел), уртачасроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озаксроклы (биштән алып 10 елга кадәр) булырга мөмкин.»;

- 20 статьяның 3 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Хисап финанс елында муниципаль берәмлекнең бурыч алуларының гомуми суммасы жирле бюджет дефицитын финанслауга юнәлтелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм максатчан билгеләнешкә ия Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгән бюджеттара трансферлардан тулысынча файдаланмау сәбәпле хисап финанс елы ахырына барлыкка килгән калдыклар күләменә муниципаль берәмлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнән артыграк булырга мөмкин, максатлы билгеләнүле юридик затлардан түләүсез керемнәр, жирле бюджетларга жирле бюджетларның баланслылыгын тәэммин итү чараларына яисә Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан жирле бюджетларга бирелгән башка дотацияләргә, шулай ук хисап финанс елының соңғы эш көненнән соң жирле бюджетка кертелгән хисап финанс елы керемнәре күләменә, шул исәптән йомгаклау әйләнешләрен үткәру тәртибендә ярдәм итү өчен дотацияләр.

Әгәр хисап финанс елында муниципаль берәмлекнең бурыч алуларының гомуми суммасы жирле бюджет дефицитын финанслауга юнәлтелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм әлеге пункттың беренче абзацында караплан мөмкин булган артыклыкларны исәпкә алыш, муниципаль берәмлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән артып китсә, агымдагы елның 1 гыйнварына күрсәтелгән суммада жирле бюджет акчаларының калдыклары барлыкка килгән хисап финанс елы йомгаклары буенча артыклыклар әлеге Кодексның 96 статьясында караплан максатларга юнәлдерелергә тиеш, агымдагы финанс елына бурычларның чик күләме кими;

- 42 статьяны түбәндәге эчтәлекле 3 өлеш белән тулыландырырга:

«3. Жирлек советы кабул иткән чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карап өч эш көненә кадәр жирлек Башлыгына қул кую һәм бастырып чыгару өчен жибәрелә.

Жирлек бюджеты турында карап 1 гыйнвардан үз көченә керә һәм, әгәр жирлек бюджеты турында карапarda башкасы каралмаган булса, финанс елның 31 декабренә кадәр гамәлдә була.

Жирлек бюджеты турында карап билгеләнгән тәртиптә имзalanганнын соң ун көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыгарга тиеш.»;

- 45 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«45 Статья. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлеше.

1. Бюджетны чыгымнар буенча үтәү әлеге нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә, РФ Бюджет кодексы таләпләрен үтәгән килеш гамәлгә ашырыла.

2. Бюджетны чыгымнар буенча үтәү түбәндәгеләрне күздә тота:
бюджет һәм акча йөкләмәләрен кабул итү һәм исәпкә алу;
акчалата йөкләмәләрне раслау;
акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү;
акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау.

3. Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм аңа кадәр житкерелгән бюджет йөкләмәләренен лимитлары чикләрендә элек кабул ителгән бюджет йөкләмәләренә үзгәрешләр кертә.

Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен дәүләт (муниципаль) контрактлары, физик һәм юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән башка килемешүләр төзү юлы белән яки закон, башка хокукий акт, килемешү нигезендә кабул итә.

Бюджет акчаларын алучы үзенә житкерелгән бюджет йөкләмәләренен тиешле лимитлары һәм кабул ителгән, әмма үтәлмәгән бюджет йөкләмәләре арасындағы аермадан артмаган күләмдә яңа бюджет йөкләмәләре ала.

Бюджет акчаларын алучы дәүләт (муниципаль) контрактларын, РФ Бюджет кодексы нигезләмәләрендә һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы башка федераль законнарда расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары гамәлдә булу срокы чикләреннән тыш мондый дәүләт (муниципаль) контрактлары, башка килемешүләр буенча йөкләмәләрне үтәүне күздә тоткан башка килемешүләрне төзи. Дәүләт (муниципаль) контрактларын, башка шартнамәләрне төзү өчен билгеләнгән күрсәтелгән нигезләмәләр элегрәк төзелгән дәүләт (муниципаль) контрактларына, башка килемешүләргә үзгәрешләр кертелгәндә дә кулланыла.

4. Бюджет чарагаларын алучы, алар өчен түләүне санкцияләү өчен кирәкле күрсәтмәләр һәм башка документлар нигезендә, ә оператив-эзләү чарагаларын үтәүгә һәм зыян құрүчеләргә, шаһитларга һәм жинаять эшләрендә башка катнашучыларга карата куркынычсызылық чарагаларын гамәлгә ашыруға бәйле очракларда, күрсәтмәләр нигезендә бюджет акчалары исәбеннән акчалата йөкләмәләр түләү бурычын раслый.

5. Муниципаль берәмлекнең финанс органы бюджет һәм акча йөкләмәләрен исәпкә куюда, акча йөкләмәләрен түләүне санкцияләгәндә әлеге статьяның 1 пунктында каралган тиешле финанс органы тарафыннан билгеләнгән тәртипкә ярашлы рәвештә:

бюджет йөкләмәләрен бюджет йөкләмәләренен тиешле лимитларыннан яки бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет ассигнованиеләреннән арттырмау, шулай ук бюджет йөкләмәсе турындағы мәгълүматның бюджет чыгымнарын классификацияләү кодына туры килүе;

тиешле бюджет йөкләмәсе исәпкә куелган мәгълүматның акчалата йөкләмәләр турындағы мәгълүматка туры килүе;

акча йөкләмәләре, акчалата йөкләмә турында мәгълүмат түләү өчен каарда күрсәтелгән мәгълүматның туры килүе;

акчалата йөкләмә барлыкка килүне раслый торган документларның булуы.

Финанс органы тарафыннан билгеләнгән һәм әлеге статьяның 1 пунктында каралган тәртиптә әлеге пунктта күрсәтелгән мәгълүматка өстәмә рәвештә контрольдә тотылышында тиешле башка мәгълүмат билгеләнергә мөмкин.

Бюджет йөкләмәсе дәүләт (муниципаль) контракты нигезендә барлыкка килгән очракта, өстәмә рәвештә дәүләт (муниципаль) контракты турында Россия Федерациясе законнарында каралган контрактлар реестрында дәүләт

(муниципаль) ихтыяжлары һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турындағы белешмәләрнең һәм дәүләт (муниципаль) контракты нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәсен исәпкә алуға кабул ителгән белешмәләрнең дәүләт (муниципаль) контракты шартларына туры килүен тикшереп тору гамәлгә ашырыла.

Акчалата йөкләмәләрне түләү (гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет йөкләмәләре лимитлары алучыларга житкерелгән бюджет акчалары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Ачык норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү бюджет ассигнованиеләре бюджет акчаларын алучыга житкерелгән чикләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

6. Акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау бюджет акчаларын физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары, халыкара хокук субъектлары файдасына күчерүне раслый торган күрсәтмәләр нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчаларын үтәү буенча акчалата операцияләр үткәрүне раслый торган башка документларны тикшерү.»;

- 52 статьяны түбәндәгә эчтәлекле абзац белән тулыландырырга:

«Муниципаль бюджетның үтәлеше турында расланган карар билгеләнгән тәртиптә имза салынганнан соң ун көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыгарга тиеш.».

2. Элеге каарны гамәлдәге законнар нигезендә бастырып чыгарырга

Теләче муниципаль районы
Шәтке авыл жирлеге башлыгы

Ф.Г. Кадыйров